

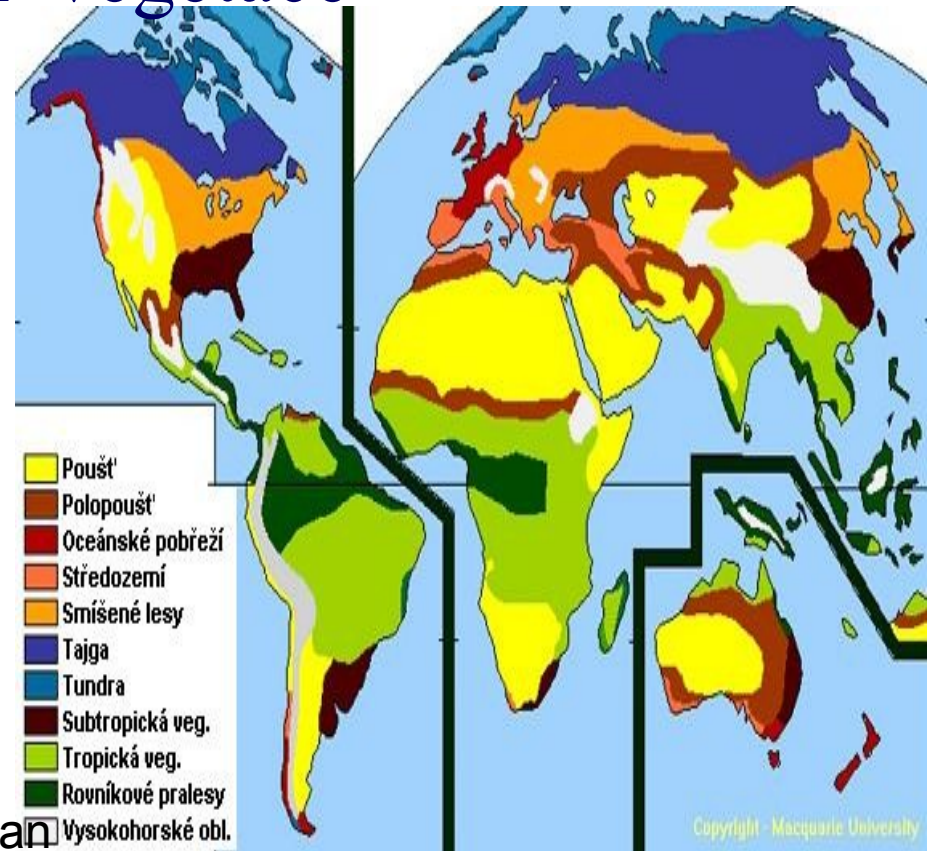
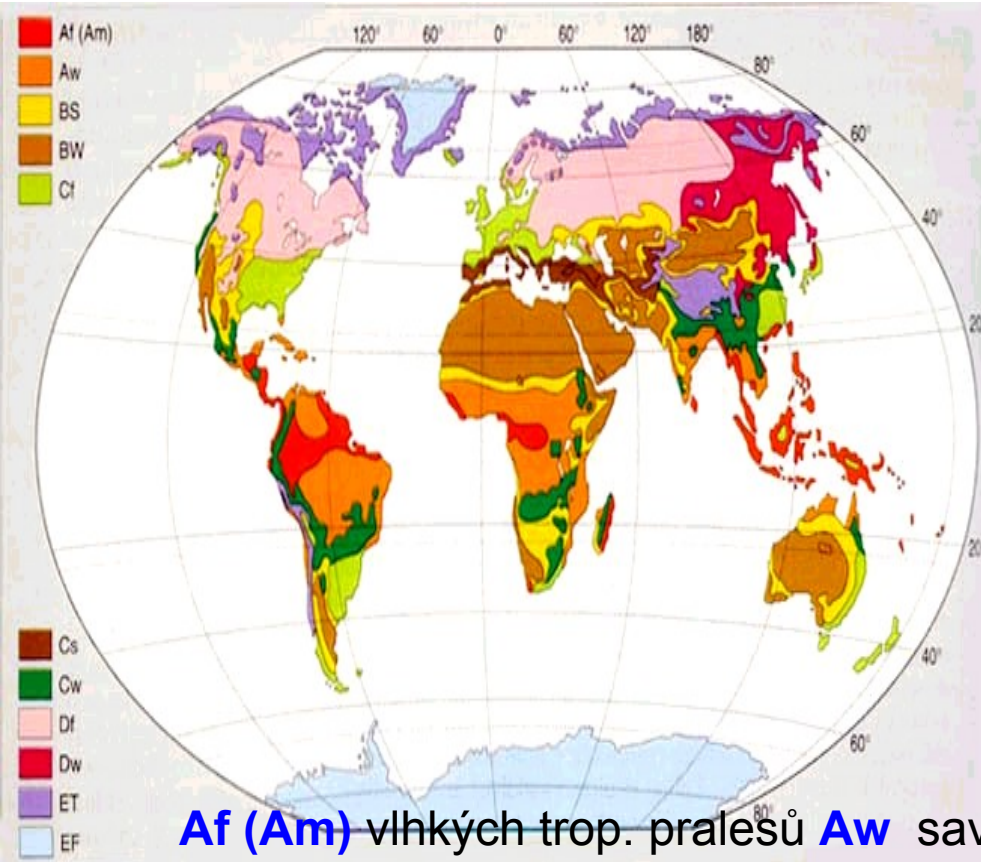
Fyzická geografie

Cvičení 6, 7.

Ing. Tomáš Trnka

Köppenova klasifikace

Klima x vegetace

Copyright - Macquarie University

Af (Am) vlhkých trop. pralesů **Aw** savan

BS stepí **BW** pouští

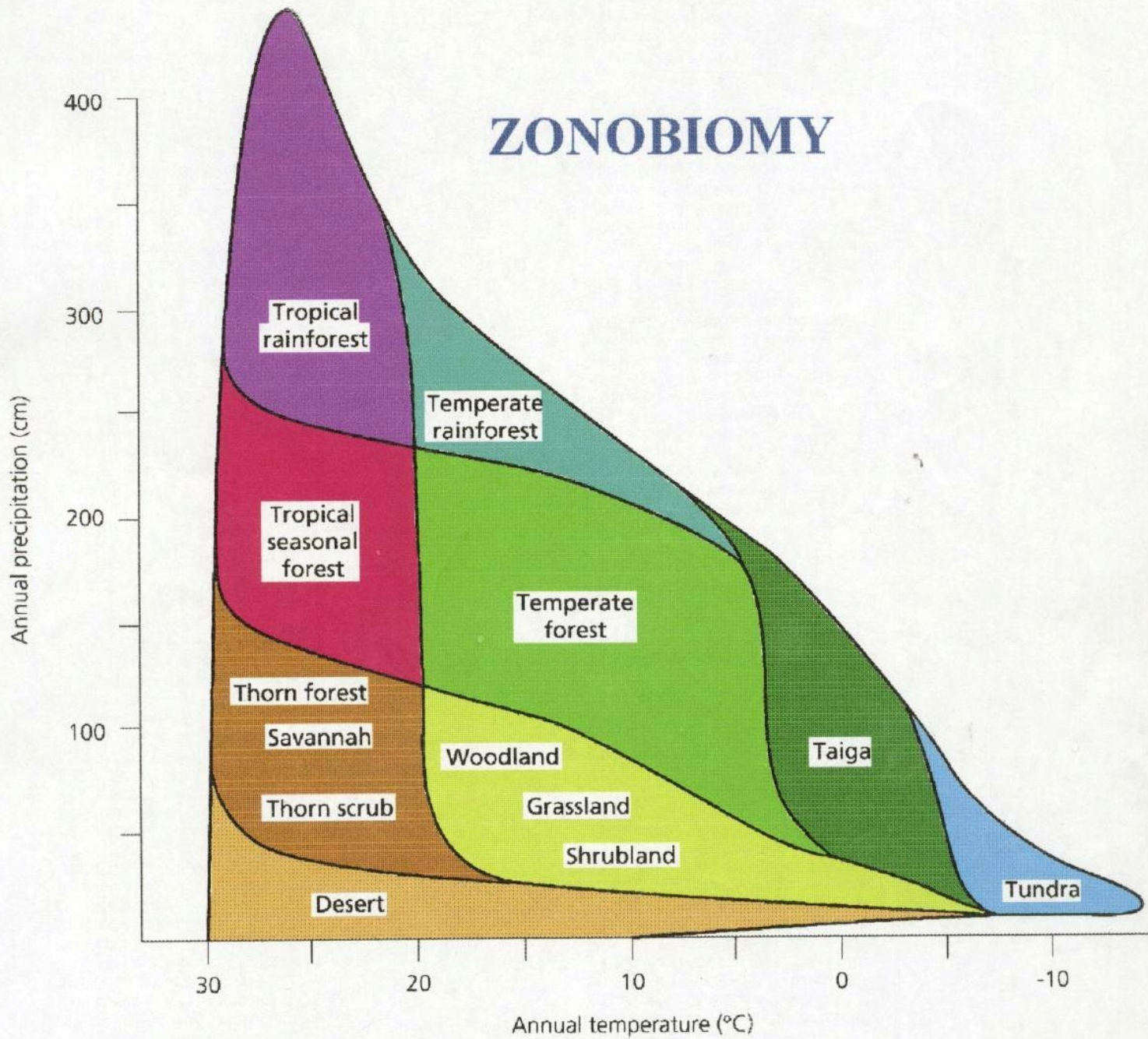
Cw se suchou zimou **Cs** se suchým létem **Cf** s rovnoměrné srážky

Dw se suchou zimou

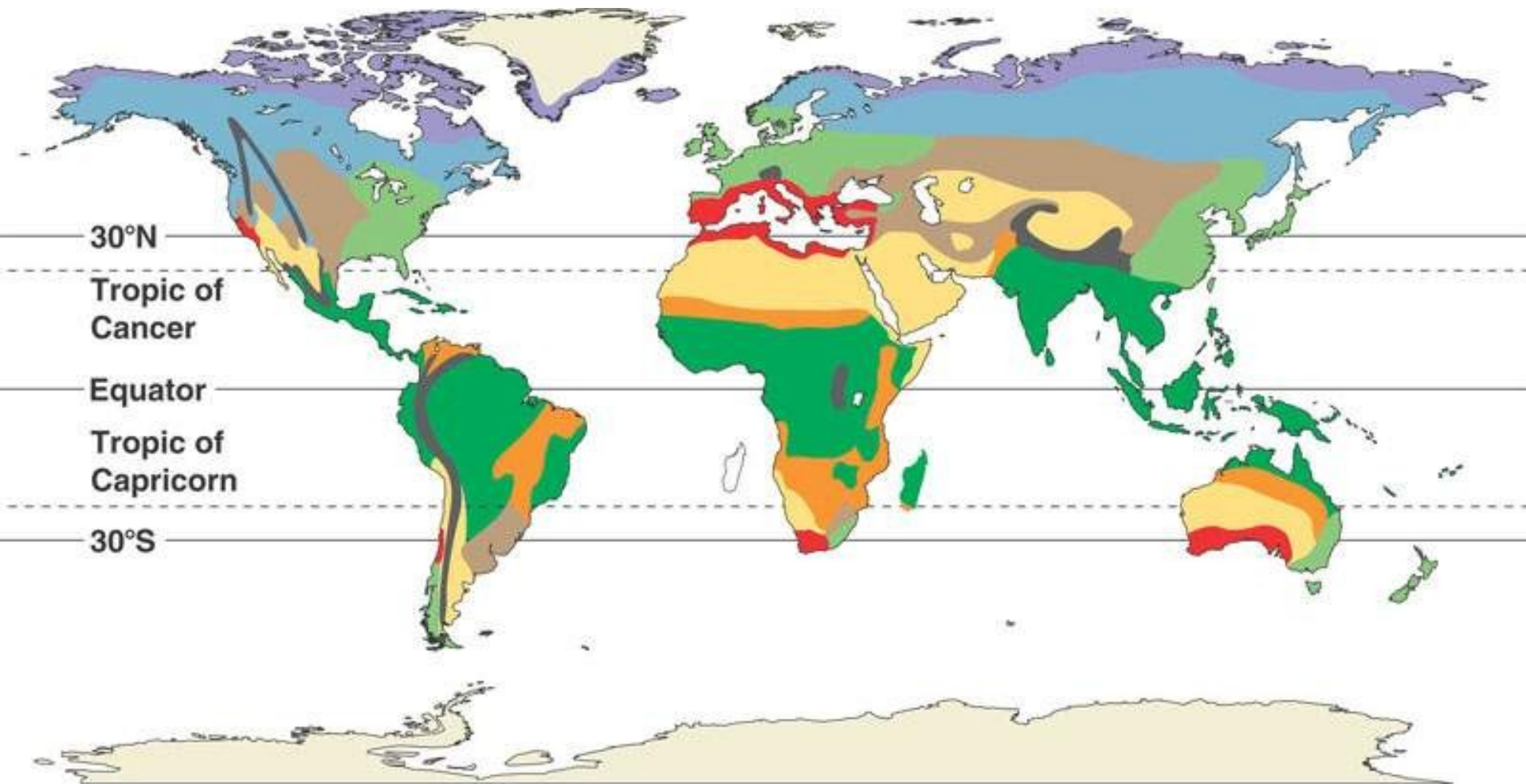
Df rovnoměrné srážky,

ET klima tunder, **EF** klima věčného mrazu

ZONOBIOLOGY

Zonobiomy světa

Key

 Tropical forest

 Savanna

 Desert

 Chaparral

 Temperate grassland

 Temperate broadleaf forest

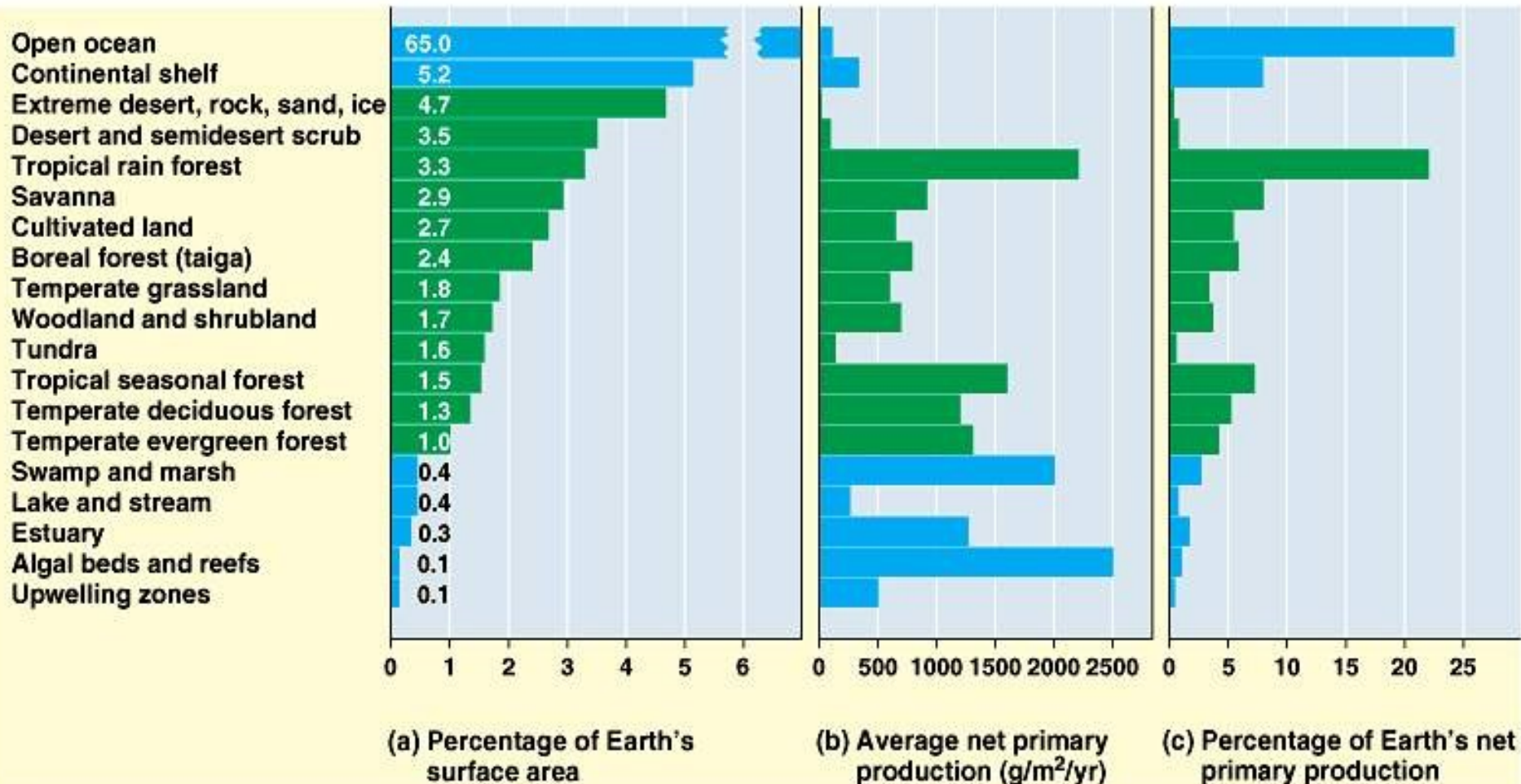
 Coniferous forest

 Tundra

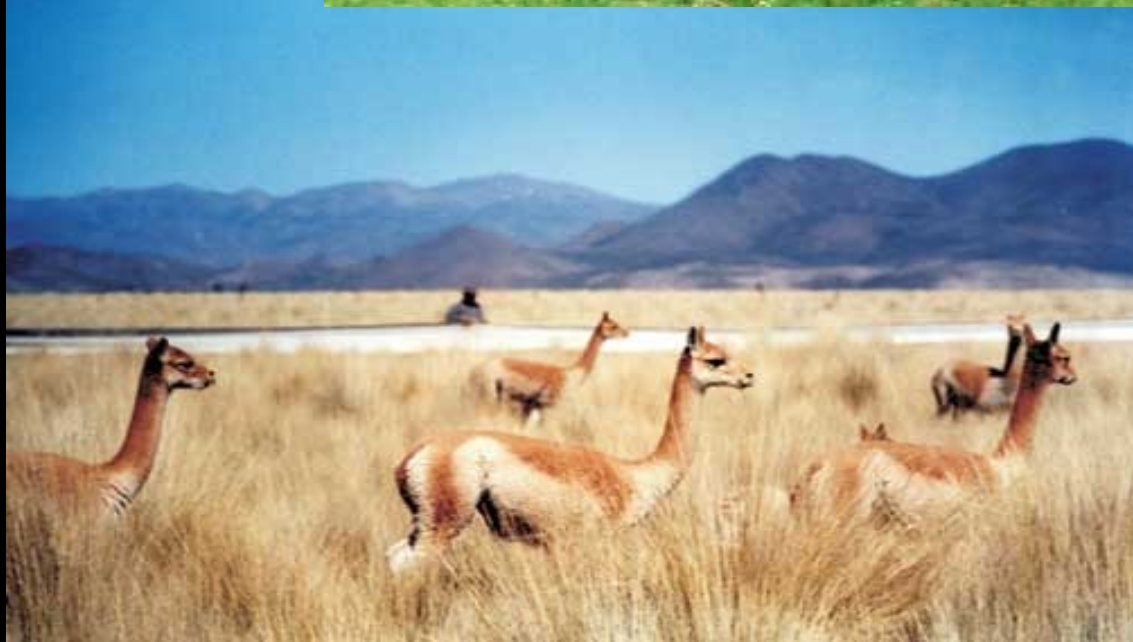
 High mountains

 Polar ice

Zonobiomy – primární produkce

© Luke B. Fisher 2002

ZÁPADNÍ SUBTROPY

TVRDOLISTÉ LESY A KŘOVINY

Středomoří, Blízký východ, Kalifornie, střední Chile, Kapsko, jižní Austrálie

TVRDOLISTÉ LESY A KŘOVINY

- ✦ horká a suchá léta, mírné a deštivé zimy (podnebí západních subtropů)
- ✦ stromy mají kožovité listy (neopadavé duby, vavříny)
- ✦ původní vegetace většinou chybí v důsledku dlouhodobého zemědělského využívání
- ✦ typické dnes jsou háje kulturních dřevin (olivovníky, fíkovníky, duby korkové, citrusy)
- ✦ druhotné křoviny zv. macchie (myrta, buxus, oleandr, jalovec, čilimník, levandule), garigue, frygana (Řecko) či chaparral (Kalifornie)
- ✦ fyziognomicky se výrazně prosazují borovice a cypřiše

Zonobiomy subtropické a tropické

► západní subtropy

západní okraje pevnin s letním obdobím sucha a zimním obdobím dešťů

► východní subtropy a tropy

východní okraje pevnin s letním obdobím dešťů a zimním obdobím sucha (pod vlivem monzunů)

🌳 tvrdolisté lesy
středomořského typu

🌳 křoviny (macchie)

🌳 monzunové lesy

🌳 tropické sucholesy

Pinus pinea
(borovice pinie)

olivovník

dub korkový

citroníky a pomerančovníky

fíkovník smokvoň
(Ficus carica)

křoviny macchie

čilimník

levandule

myrta

Cedr libanonský (*Cedrus libani*)

Borovice osinatá

(Pinus aristata)

**nejstarší organismy
na Zemi**

stáří až 4 750 let

Sequoia N pohoří Sierra (USA, Kaliforn

sekvojovec obr
sekvoje vždyzele

Tři giganti mezi jehličnany

sekvoje vždyzelená

sekvojovec
obrovský

douglaska

Nejvyšší stromy světa, stromy druhu sekvoje vždyzelená dorůstají až 110 m výšky, obvykle však 80 m.

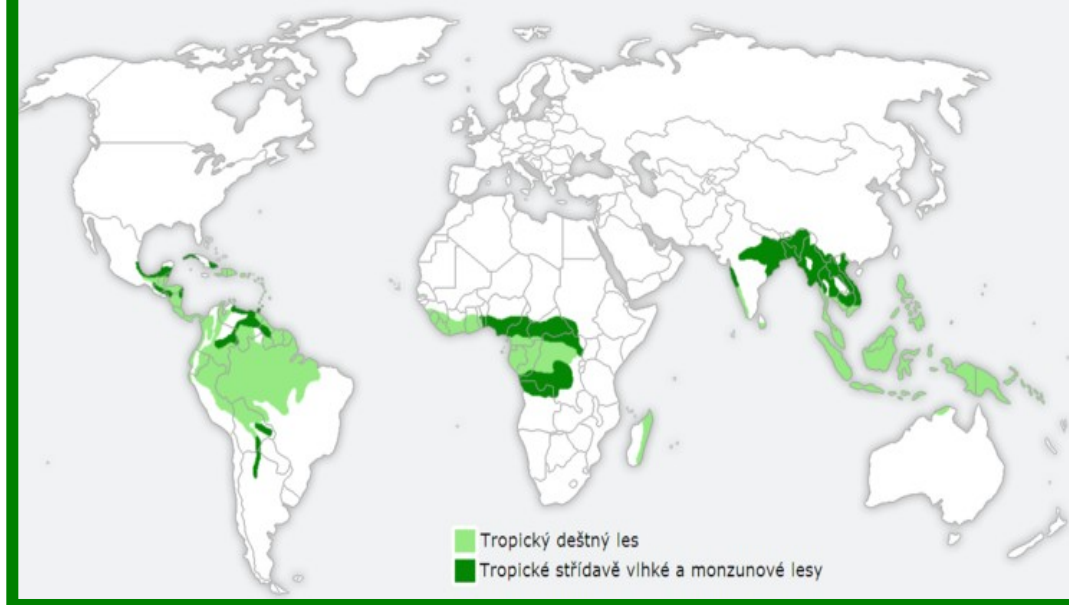
Nejmohutnějším živým organismem na Zemi je sekvojovec obrovský.

Rekord drží strom zv. Generál Sherman s výškou 83,8 m, obvodem u základu 31,3 m a vahou 1 400 tun.

Tropické střídavě vlhké a monzunové lesy

☛ střídání období dešťů (léto) a sucha (zima)

☛ opadavost listů (během období sucha)

bambusový les

- 🚧 **stromy nižší než v deštném lese**
- 🚧 **menší druhová rozmanitost**

panda velká

Těžba týkových porostů (*Tectona grandis*) (poskytuje kvalitní dřevo) v Thajsku

THE WETTEST PLACE ON PLANET EARTH CHERRAPUNJEE

A LAND OF BREATHTAKING BEAUTY & EXOTIC PEOPLE

CHERRAPUNJEE IS LOCALLY KNOWN AS 'SOHRA'.

THIS SIGN, COURTESY

CHERRAPUNJEE HOLIDAY RESORT

PHONES: 03637-264218, 264219, 264220

E-MAIL: CHERRAPUNJEE@HOTMAIL.COM, CHERRAPUNJEE@YAHOO.CO.IN

WEBSITE: WWW.CHERRAPUNJEE.COM

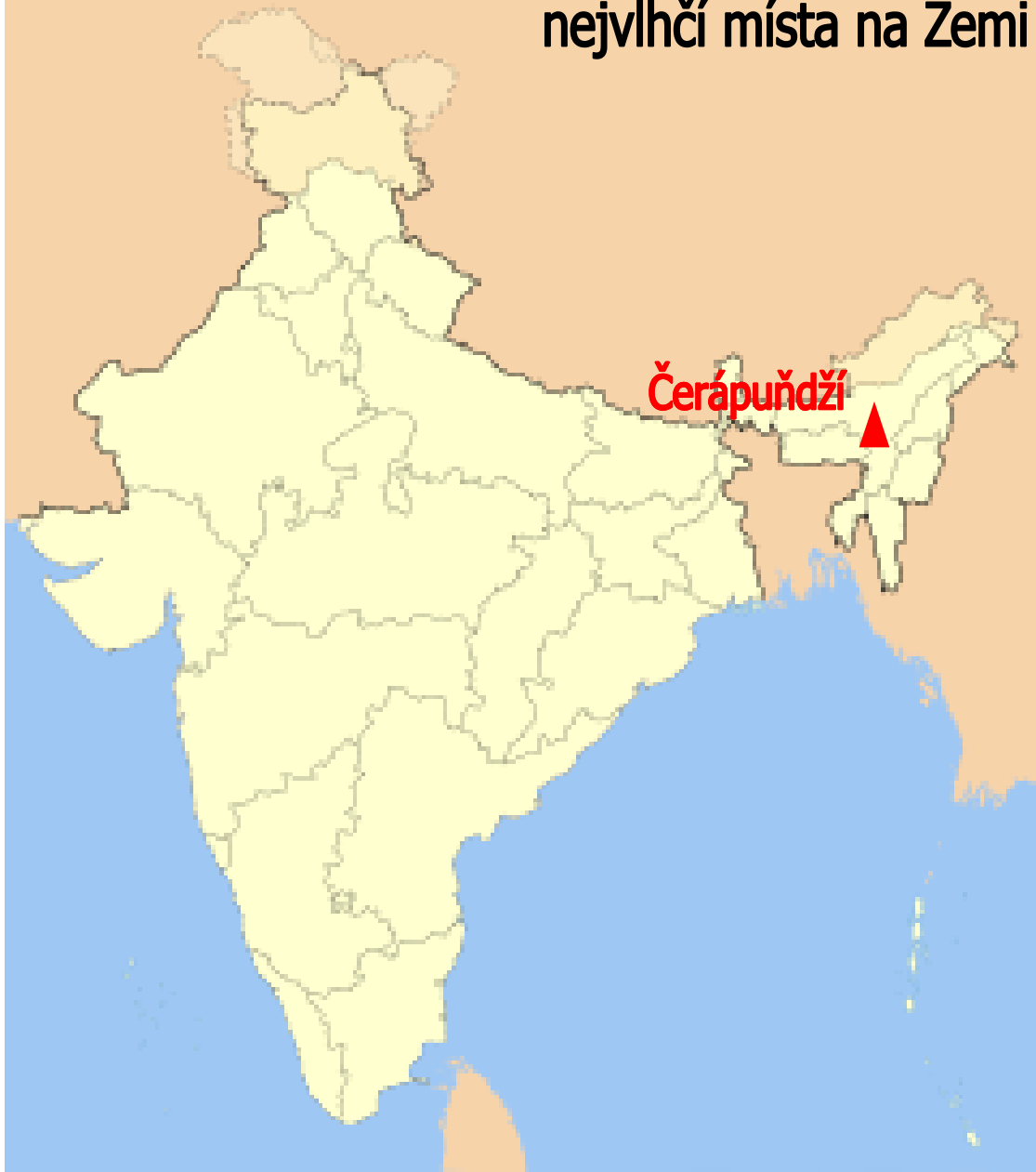
AVERAGE ANNUAL RAINFALL (1973-2002) 12063.3MM

JAN, FEB, NOV & DEC. RECEIVE NOMINAL OR NO RAINFALL

Monzunová Asie (návětrné svahy pohorí Himaláj)

průměrné roční srážky (1973-2002) 12 063mm

nejvlhčí místa na Zemi

Terasová rýžoviště v jihovýchodní Asii

opadavý sucholes (Angola)

**opadavý sucholes
(Mozambik)**

Africká savana

Tropické deštné lesy

Meanders in the Amazon River near Manaus, Brazil (03°10' S, 60°00' W)
<http://www.yannarthusbertrand.org>

Tropické deštné lesy - interiér pralesa

© Jan Ševčík
www.naturfoto.cz

Tropické deštné lesy v JV Asii

Deforestation v Amazonii

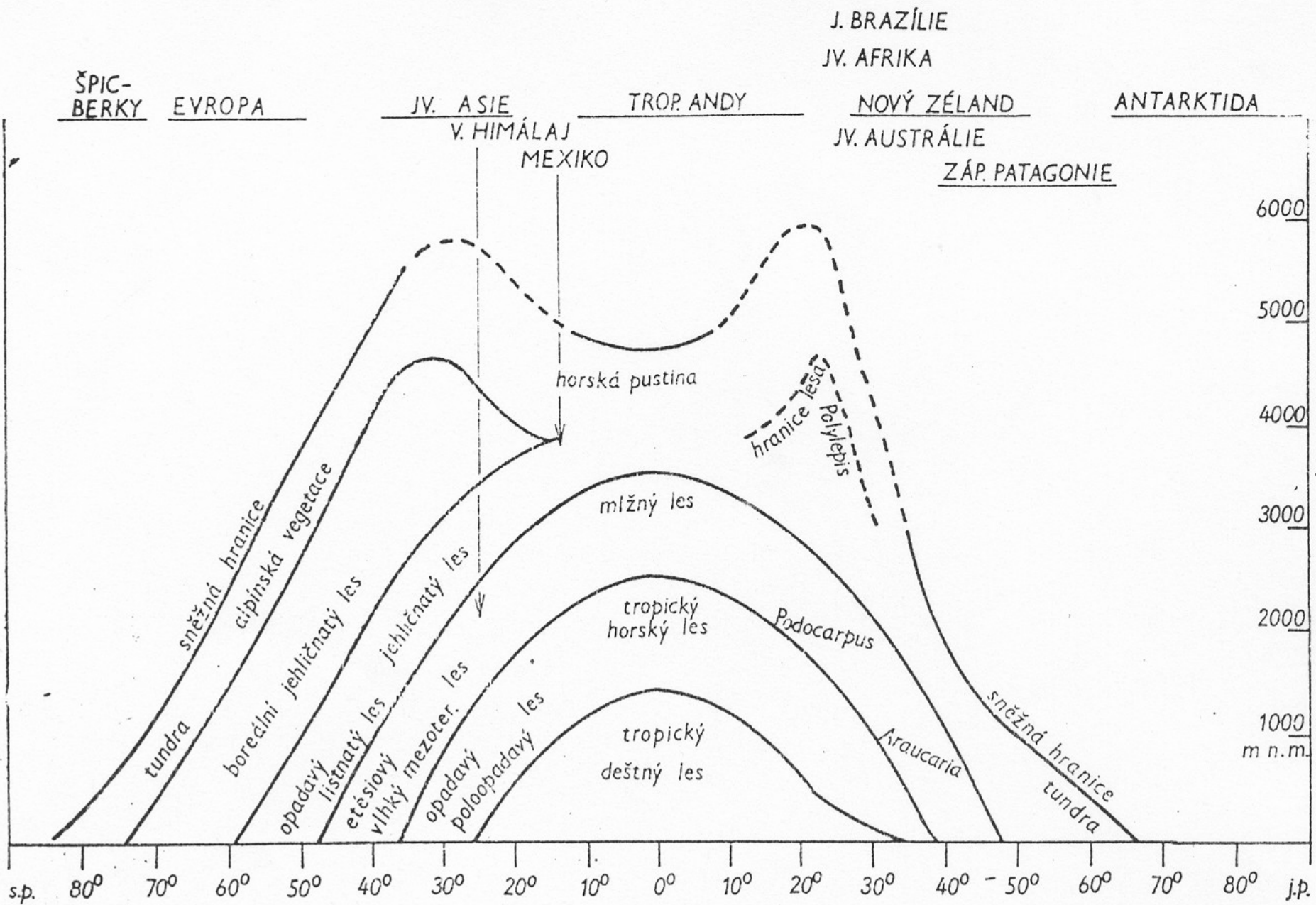

DEFORESTATION IN AMAZONIA, MATO GROSSO DO NORTE, BRAZIL (12°38' S, 60°12' W)

Deforestation in Amazonia is progressing

92. Schéma průběhu vegetačních stupňů od Arktidy k Antarktidě (podle TROLLA, 1935)

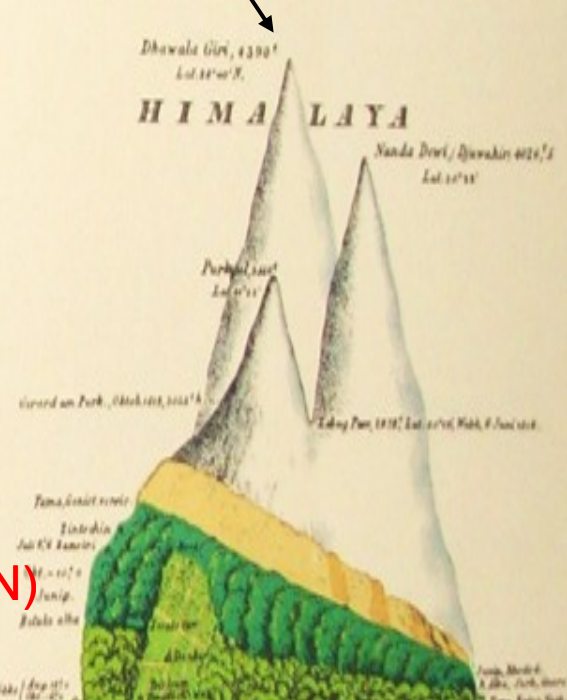
Horní hranice lesa v různých zeměpisných šířkách

- HHL je spojnice nejvýše položených bodů zapojeného souvislého lesa (s min. 5 m výškou dřevinné složky s min. 50% zápojem a min. 0,1 ha rozlohou)
  - Přirozená (klimatická, edafická, orografická)
  - Umělá (antropogenně ovlivněná)

Dhaulagiri (8167 m n.m.)
Nepál (28 41' 47" N)

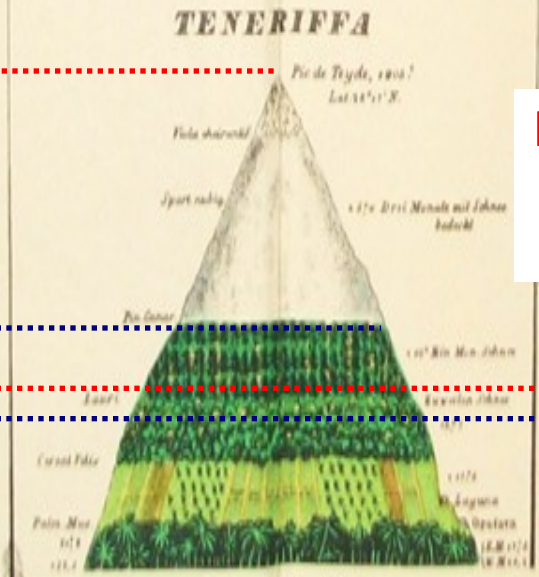
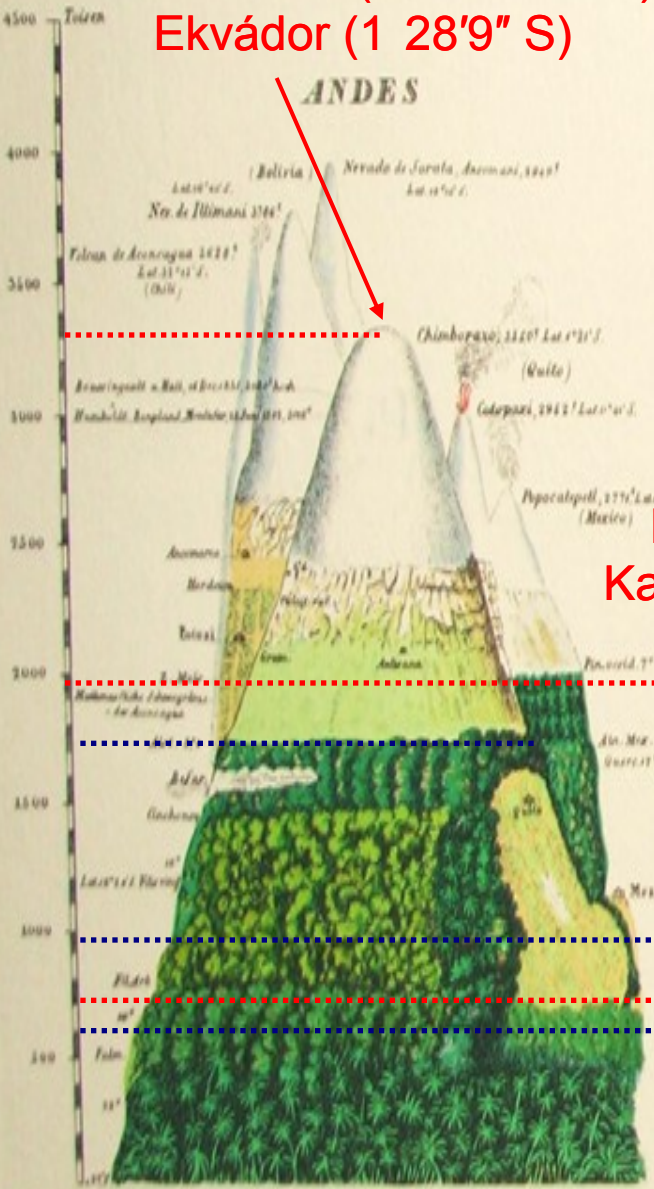
Chimborazo (6310 m n.m.)
Ekvádor (1 28'9" S)

DIE
Verbreitung der Pflanzen
nach
SENKRECHTER RICHTUNG,
in
der heißen, der gemäßigten und kalten Zone.
Nebst
Angabe der mittleren Temperatur des Jahres, so wie der
kältesten (K.M.) und wärmsten (W.M.) Monate,
nach der Centesimaltheile des Thermometers.
(Geographiae plantarum Linnaeum), auct. Ad. Humboldt.

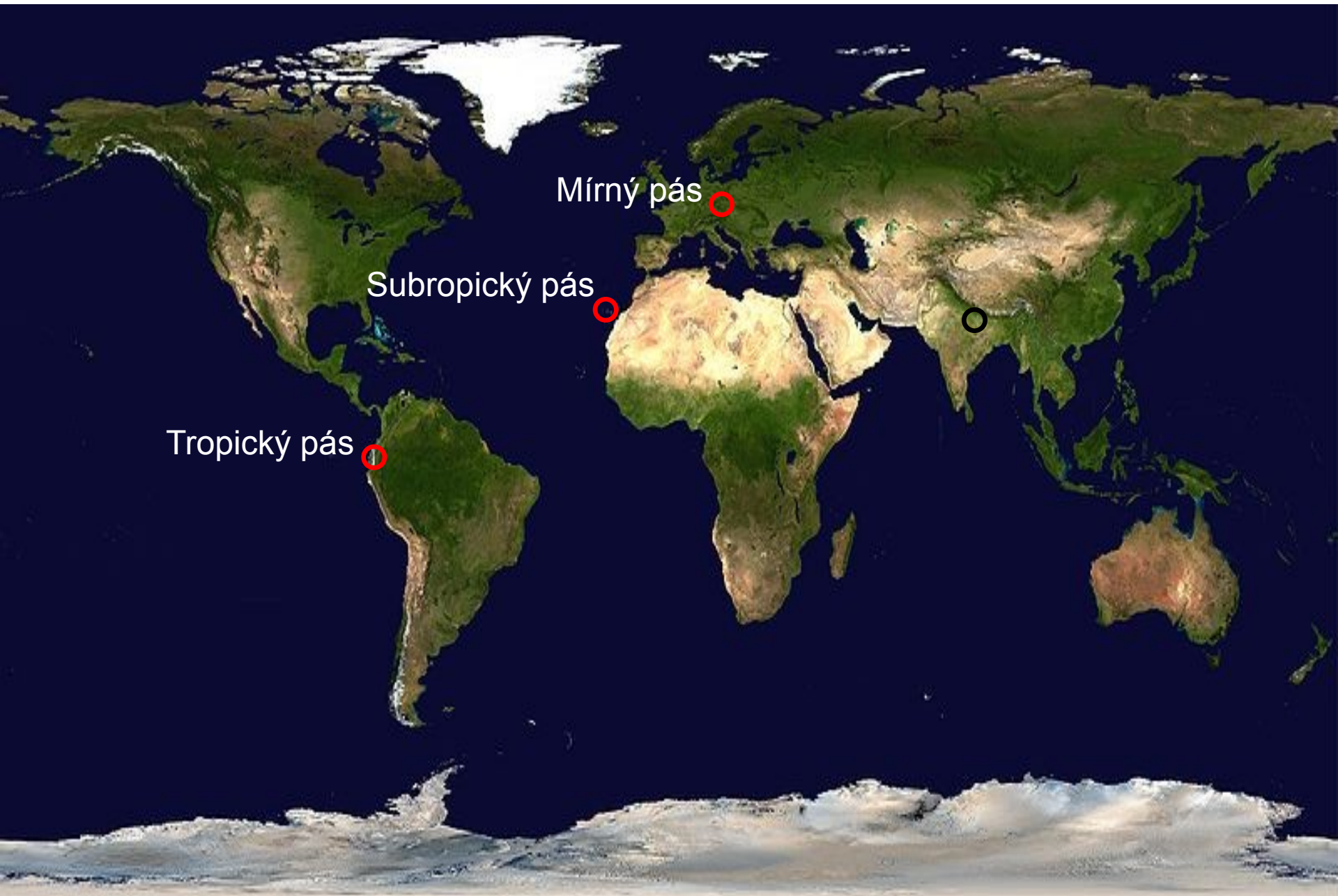

Pico de Teide (3715 m n.m.)
Kanárské o. (SPA) (28 16'15" N)

Králický Sněžník (1424 m n.m.)
Česká Republika
(50 12'26.68" N)

Heisse Zone, Lat. 0° - 10°
Lat. 27° - 28°
Gemäßigter -
Aimé Bonpland, Alexander Humboldt (1845)

Tropický pás

Subtropický pás

Mírný pás

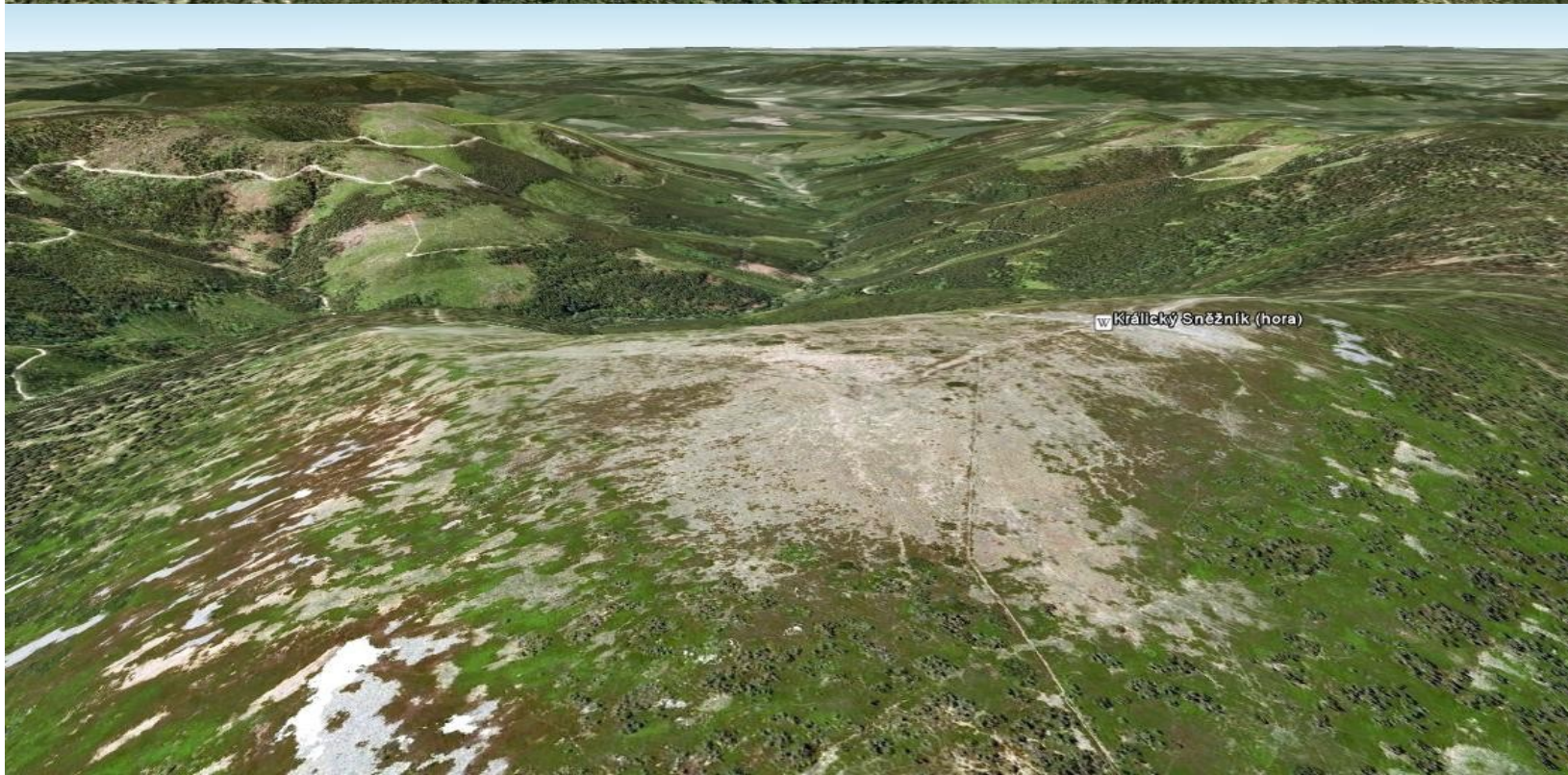
Králický Sněžník (1424 m n.m.)

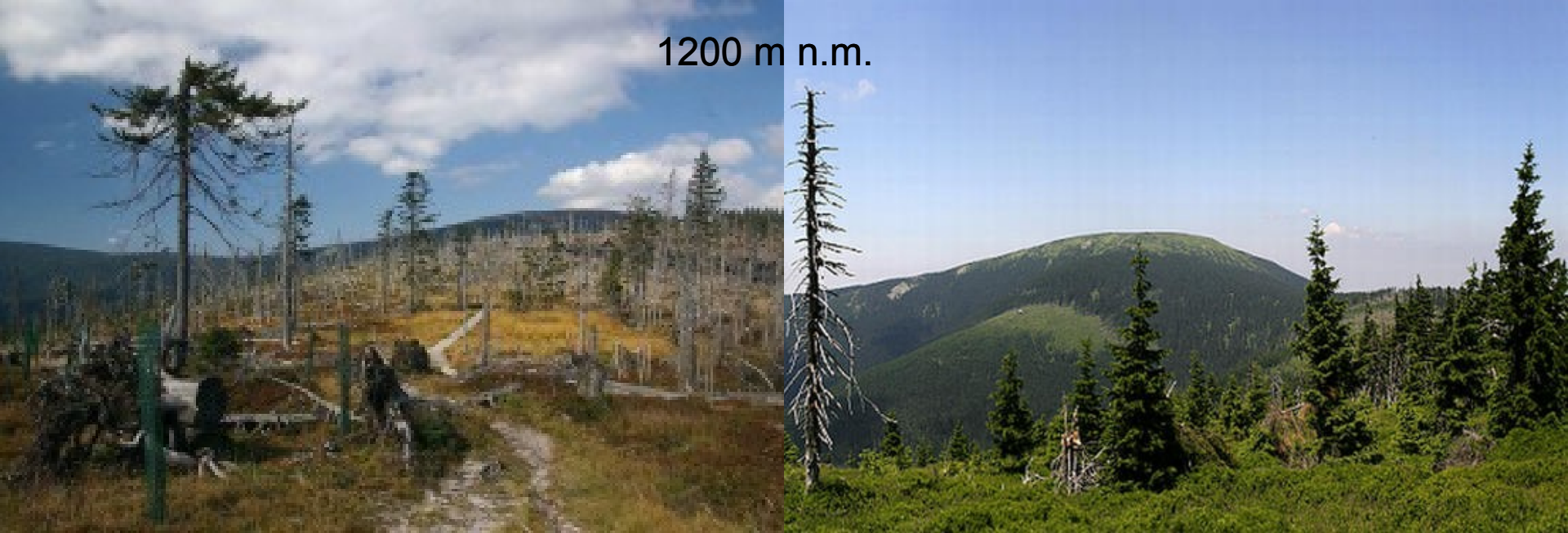
Česká Republika
(50 12'26.68" N)

- Pohorie s 5 hřebeny a 12 hlavními vrcholy
- Evropské rozvodí
- HHL (AHL) 1300 - 1350 m n.m
- PPV lesa jsou bučiny s jedlí a smrčiny
- Nad HHL je introdukovaná kosodřevina a smilkové trávníky s keříčkovou vegetací.

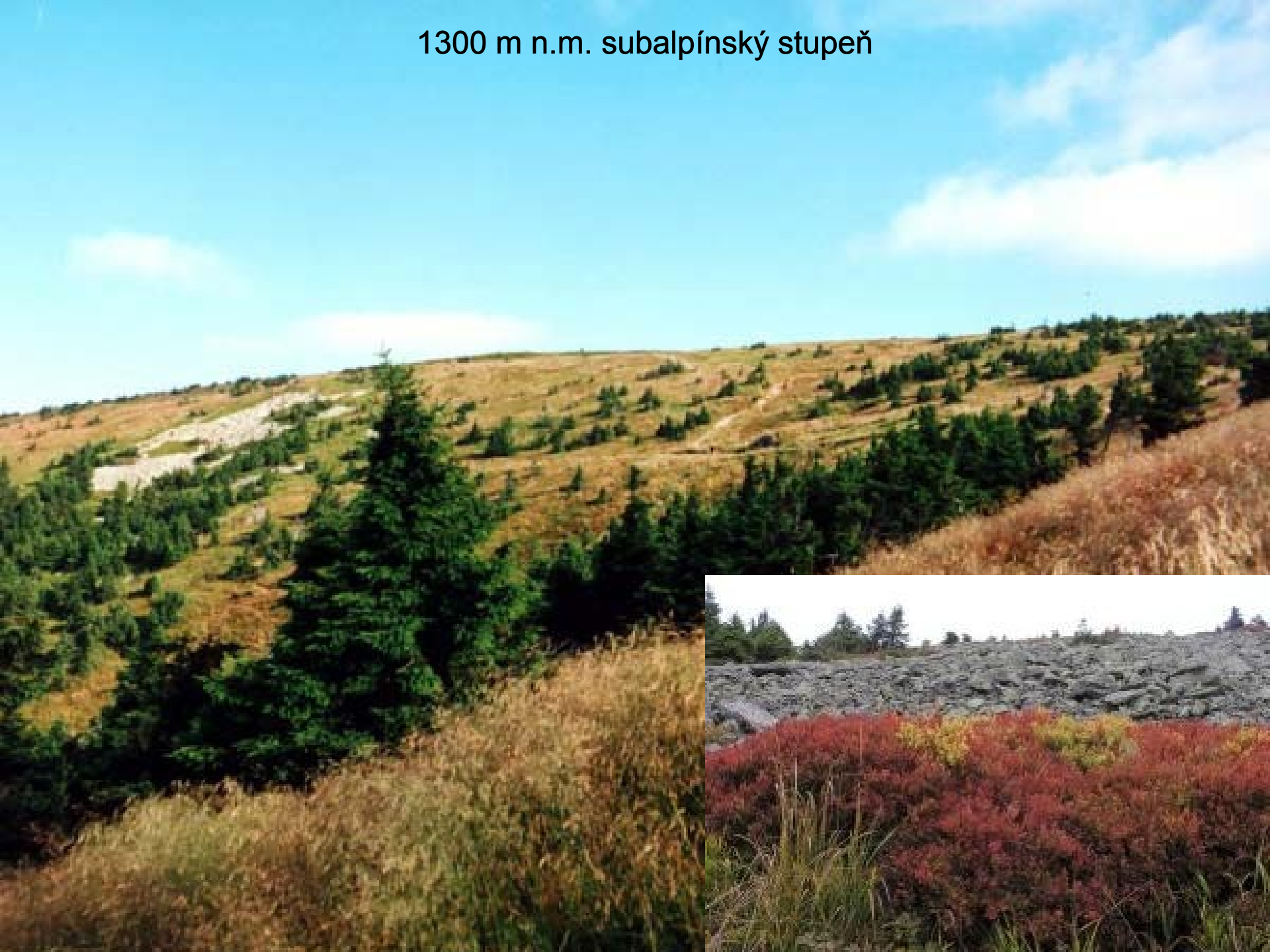

1200 m n.m.

1300 m n.m. subalpínský stupeň

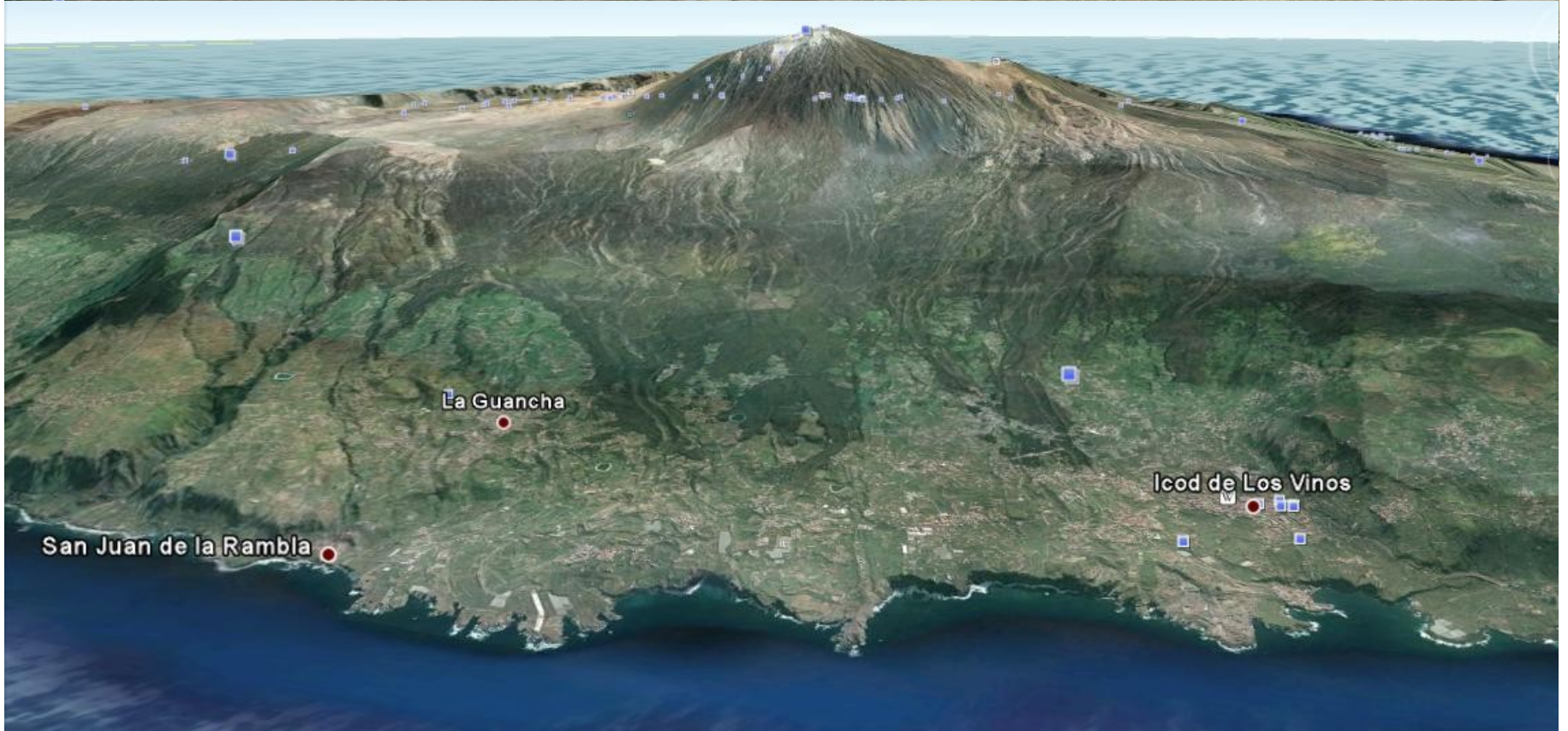

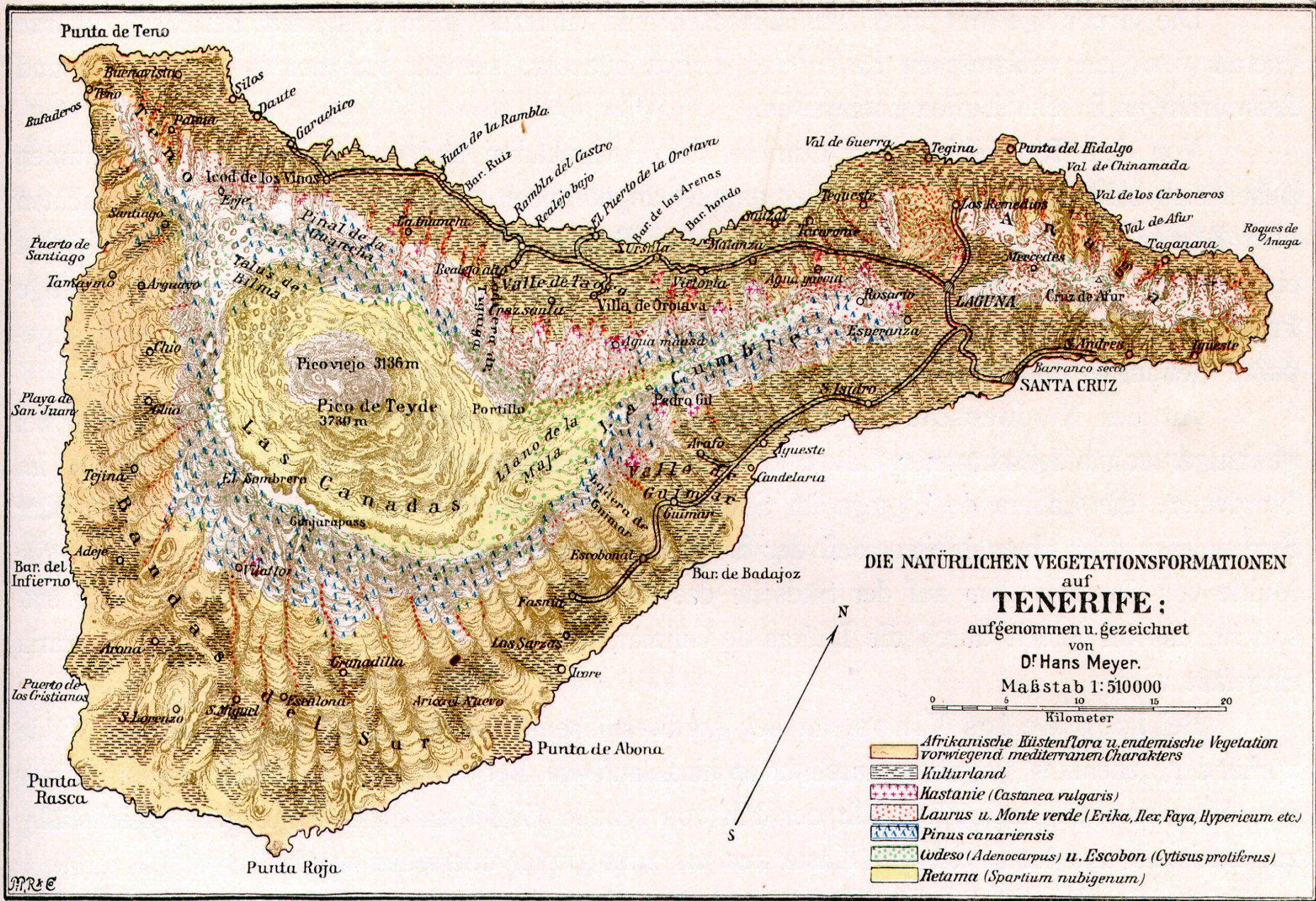
Pico de Teide (3715 m n.m.)

Kanárské o.
(28 16'15" N)

- Sopka na ostrově Tenerife
- Odlišné klimatické podmínky na SZ a JV svahu
- Surové půdy
- Zejména SZ svah je zemědělsky využíván
- HHL v cca 2000 m n.m.
- Vavřínové lesy přecházejí v porosty kanárské borovice a následně v rozvolněné travobylinné porosty

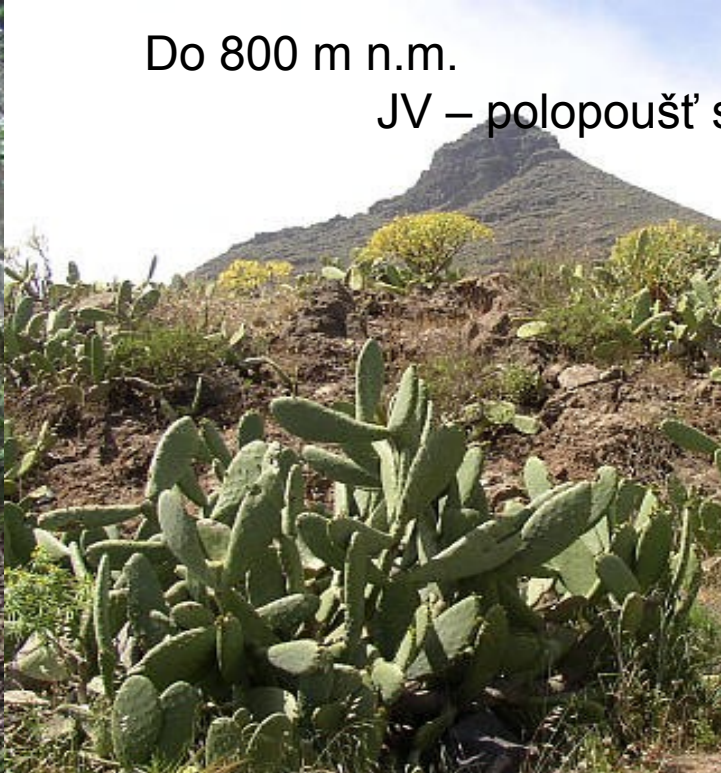
Karte der Insel Tenerife von HANS MEYER [SCHIMPER].

SZ – vlhký vavřínový les

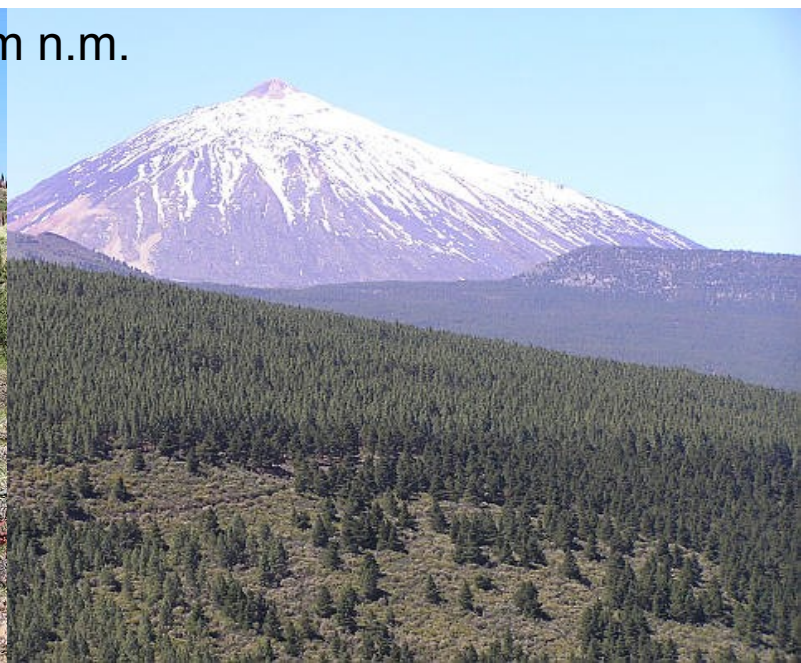

Do 800 m n.m.

JV – polopoušť se sukulenty

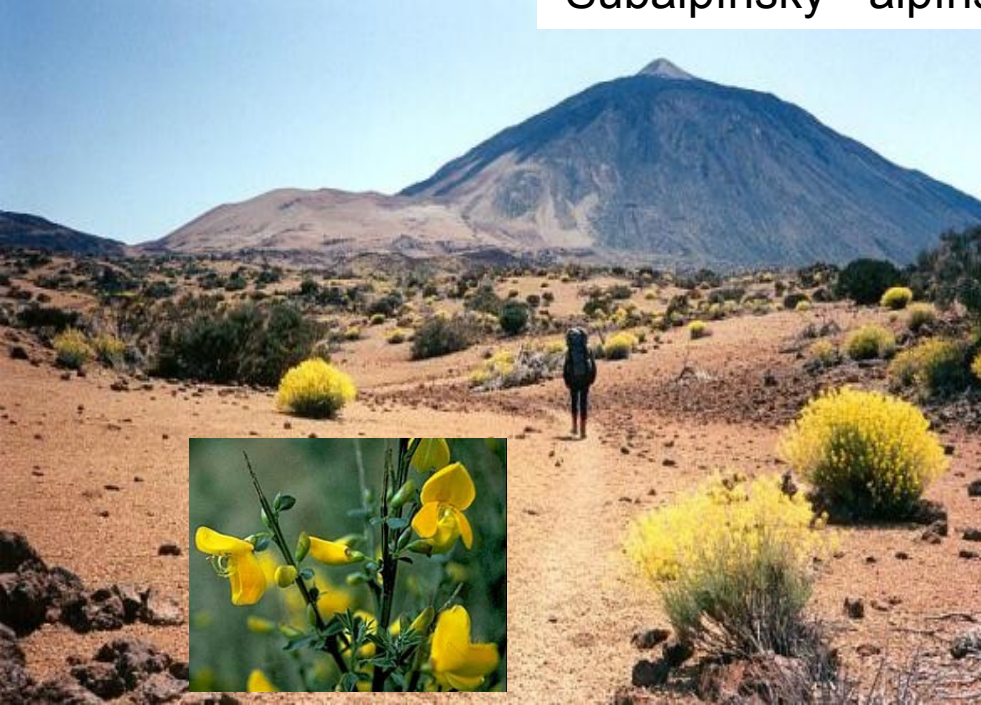

Do 2000 m n.m.

Nad 2000 m n.m.
Subalpínský - alpínský - subnivální stupeň

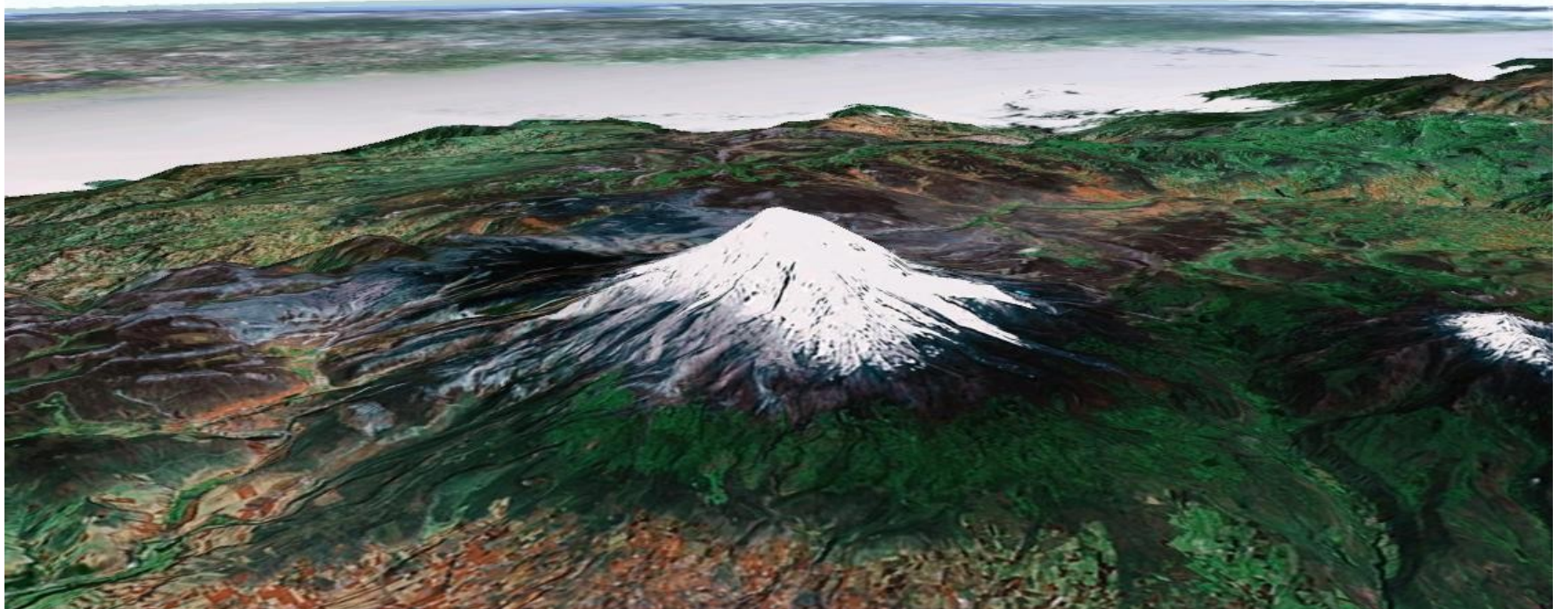

Chimborazo (6310 m n.m.) Ekvádor (1 28'9" S)

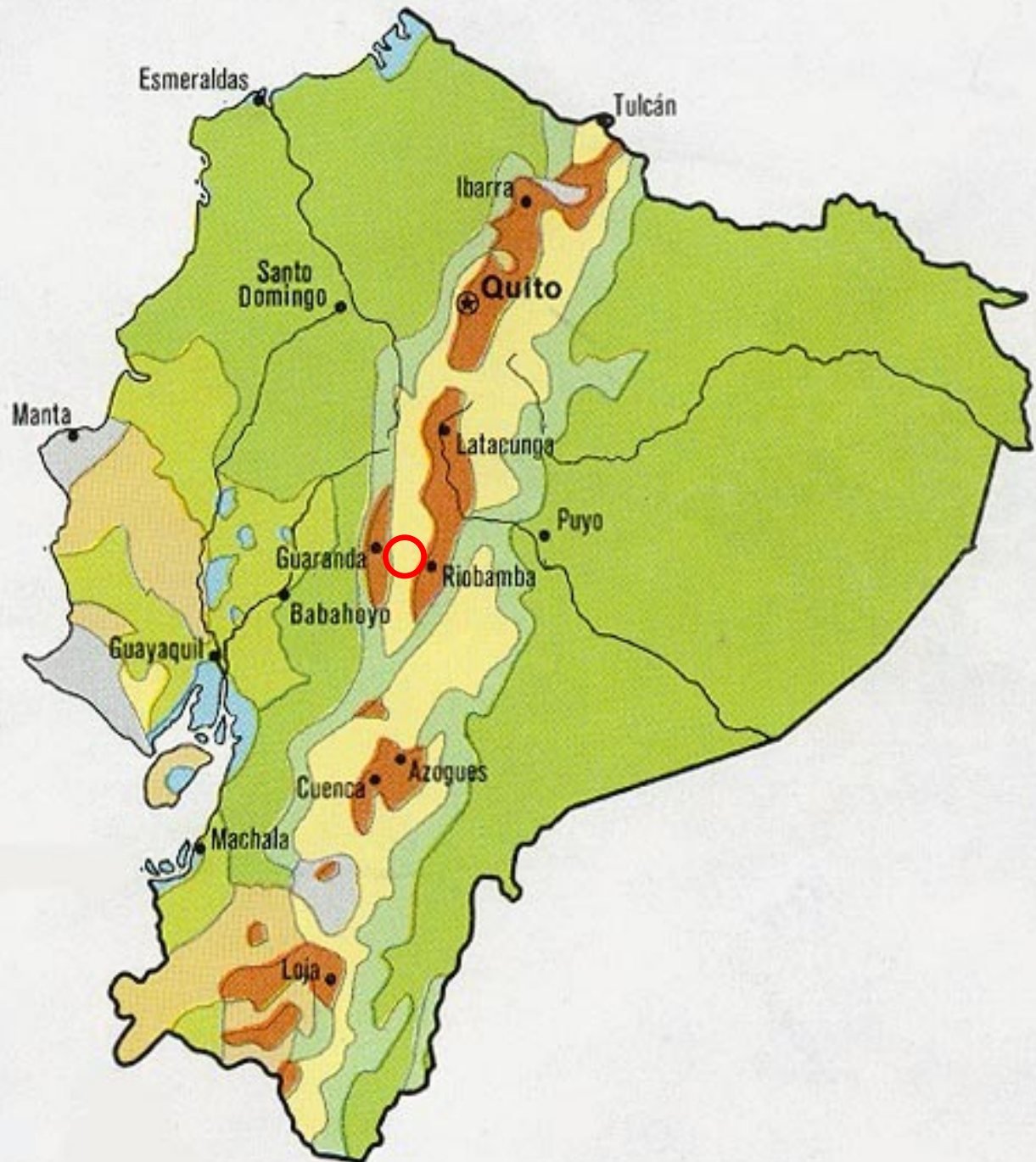
- Vyhaslý stratovulkán
- Nejvyšší vrchol Ekvádoru
- Masiv má pět vrcholů
- Vrchol je krytý ledovcem
- HHL se pohybuje kolem 3200 m n.m.
- Zemědělská a pastevní činnost

Vegetation

- Rain forest
- Deciduous forest
- Mountain forest
- Dry forest
- Inter-Andean agricultural land
- Highland scrub (páramo)
- Desert
- Swamp and marsh

Mlžný les (2000 - 3000 m n.m.)

Paramo (3000 - 4000 m n.m.)
Alpínský stupeň

Vysokohorská lišejníková tundra
(4000 - 5000 m n.m.)
Subnivální stupeň

Nivální stupeň (nad 5000 m n.m.)

Altiplano – zemědělsko pastevní krajina

Páramos – alpínský VS

Jižní Amerika – Chimborazo

Afrika – Mount Kenia

